

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Kopijisti

dopisov se ne vračajo

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverstolpne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Taki so!

Laški poslanci »ljudske« stranke so odložili svoje mandate ter izdali na furlansko ljudstvo oklic, v katerem delajo centralno vladno odgovorno za sklicanje deželnega zbora in odklanjajo odgovornost za škandalozne razmere v tem zboru in za posledice, katere more ta nezdrava politika dunajske vlade prinesiti državi.

Obenem dolži »ljudsko« glasilo »Il Popolo« dunajsko vladno, da podpira stranko, ki ni patriotska (che non professa sentimenti patriottici che quando va a baciare davanti alle autorità). To je hud tobak! In ta jezica, to patriotsko ogorčenje je nastalo v vrstah »ljudske« stranke samo zaradi tega, ker je po poldrugem letu deželni zbor zopet sklican!

Zdaj so se ti mogočni gospodje spravili nad ubogo centralno vladno in pustijo deželno vladno milostivo pri miru, ker se je bila baje izrekla za razpust goriškega deželnega zbora.

A kaj so delali l. 1909. isti gospodje s tržaško vladno?

Nekdo je seveda želel že l. 1909. postati vsaj deželni glavar, ker ni mogel postati škof. Da bi to dosegel, je potreboval še zmage svojih treh kandidatov v italijanskem veleposestvu. Ni šlo: zmagala je liberalna lista. Zdaj so začeli grmeti papirnati topovi! »Ljudsko« glasilo »Il Popolo« je v št. 45 protestiralo proti temu, da podpira tržaško namestništvo liberalne iredentiste proti zvestemu, patriotskemu furlanskemu ljudstvu.

V isti številki je »Popolo« objavil proti tržaškemu namestniku princu Hohenlohe grd, nesramen pamflet, katerega je obsojal vsak pošteni tembolj, ker je sedanji tržaški namestnik pravičen in ljudomil državnik, katerega so zaradi teh lastnosti oboževali tudi v njegovi prejšnji službi v Bukovini Rumunoci, Poljaki, Rusini in Nemci. Ta pamflet je bil objavljen v obliki fingiranega namestnikovega pisma, ki naj bi se bilo prečitalo pred volilno komisijo italijanskega veleposestva v Gradišču.

Pismo z uvodom se glasi:

Kajfež: Slavni zbor! V rokah imam lastnoročno, dragoceno pismo rdečega princa.

Meistofel: Meni, o Kajfež, ta dokument, meni veselje, da vam naznanim, s kakim navdušenjem namerava princ vzdrževati sinagogo v boju proti Kristusovi cerkvi. Mišljenje našega zaveznika je tako-le:

»Plemeniti sinovi judejski! Štejem si v dolžnost, vzdržavati vašo sveto stvar. Vi hočete uničiti delo tistega duhovnika, katerega jaz smatram za svojega zakletega sovražnika! Oh, ta duhovnik me nadleguje v sprejemni dvorani, ta duhovnik me straši v sanjah, me preganja kakor pošast. Najdem ga na Dunaju, v Trstu, v Gorici, približa se mi na železniških postajah, v dvoranah šolskih svetov, povsod. V Furlaniji se drzne odgajati ljudstvo v krščanskem in dinastičnem mišljenju! To ne more dopadati vašemu in mojemu Natanu. Zato pa, boj proti temu duhovniku v imenu vaše nesmrtnne sinagoge, v imenu liberalizma, ki je v nevarnosti, v imenu socializma, ki je tako drag mojemu sreću!

Podpisujem se kot najvdanejši prijatelj vaše mogočne sinagoge — princ hoehoe «

Ta pamflet je nekdo bržkone prezrl!

Mi pripomnimo le toliko: Taki so! Če ne dosežejo v svoji brezmejni častihlepnosti vsega, kar si želijo, postanejo predrzni, napadajo, žalijo in — grozijo. Tem žabicam svetujemo prav resno, naj se preveč ne napihujejo. Pri zadnjih volitvah so jih rešili Slovenci — ali preveč naj le ne grešijo zoper slovensko potrpežljivost.

Kdo je načelnik laške »ljudske« stranke? Ali je stranka »ljudska«, ali »njegova«?

Trozveza.

O trozvezi se slišijo zopet razni glasovi. Pri nas v Avstriji smo še vedno preveliki optimisti in zdi se nam skoro greh nastopiti nekoliko bolj odločno proti našim sosedom na jugu. Zadnja št. revije »Oesterr. Rundschau« se peča obširno s tem problemom v dveh člankih, ki približno soglašata kar se tiče našega nastopa proti Italiji. — Članek »Der Dreibund« je napisal neki politik iz Nemčije, a se vjema z izjavami raznih naših politikov in časnikarjev, ki so nastopili kolikor toliko ostro proti politiki grofa Aerenthala. Lahki kot naši zavezniki smejo storiti vse, mi se bojimo vsakega koraka, da bi sene vznemirili naši sosedje. Onstran meje trozveze skoro faktično ni, kajti razni slučajji kažejo na to, da se tam za pogodbo z nami več malo ali nič ne brigajo. Italija je sedaj postala odvisna od Anglije in Francije, njene kolonijalne težnje so jo

potisnile čisto v druge kroge kakor je bila do sedaj. Trozveza ni bila v Italiji nikdar popularna in člankar je mnenja, da je treba vse pozornosti z ozirom na znano domišljavost in megalomanijo italijanskega ljudstva. Ker so nekateri listi komentirali znani govor barona Fuchsa kot »klerikalen manevar«, je objavil baron Chlumecky nalašč v svojem »političnem pregledu« tudi glasove iz svobodomiselnega tabora, kjer vlada ponekod popolnoma isto mnenje, kakor smo ga zgoraj omenili. Za vsak slučaj moramo biti pripravljeni in sicer prav resno in dobro pripravljeni, kajti naše stališče in naša veljava je odvisna od močne in krepke mornarice, ne od lepih besed in želja kratkovidnih politikov.

Zasedanje goriškega deželnega zbora.

V. seja.

Ob 4^{3/4} uri je včeraj deželni glavar otvoril peto sejo deželnega zbora.

Po prečitani došlih vlog je prešla zbornica k dnevnemu redu, ki je obsegal 38 točk — samo predlogi deželnega odbora.

Zakonski načrt o uvedbi davščine od prirastka vrednosti nepremičnin se je odstopil pravnemu odseku v pretresovanju.

Deželni proračun za l. 1912 in določitev stališča deželne uprave napram načrtu o saniranju deželnih financ, ki je pendenten v državnem zboru, se je odstopilo finančnemu odseku. (Tozadevni predlog priobčimo v celoti prihodnjič, ker nam tega danes prostor ne dopušča. Uredn.)

Nato se je vsprejela resolucija, ki se tiče kritja potroška, potrebnega za uravnavo večjih vodnih tokov v deželi (Soče, Tera, Idrije, Vipave itd.). S to resolucijo se pozivlje vlada, naj da izdelati potom melioracijskega urada uravnavne načrte ter naj izvede liki na Češkem in drugod sama, iz državnih zalogov ta dela.

Resolucija, ki se ž njo prosi zvišanje državnega prispevka za deželno kmetijsko šolo od 4000 na 20.000 K, je bila tudi vsprejeta; ravno tako

Resolucija, ki se tiče zgradbe velikega morskega zdravilišča za bolne otroke na otoku Sv. Petra di Orto pri Gradežu, oziroma razširjenja sedanjega zdravilišča v Gradežu; ter

Resolucija, o olajšavah, ki bi se naj dovolile za zgradbo hiš za delavce v občeh.

Odobrilo se je izplačilo podpore 100 K za zgradbo mostiča čez Kozbanjšček pri Kozbani.

Odobril se je drugi rok kredita, dovoljenega občini Brestovica za zgradbo kapnice v Gorenji Brestovici v znesku 2000 K.

Podaljšala se je podpora 200 K občini Marijan za popravo poti »Pietra« in »Raul«.

Odobril se je drugi obrok deželnega prispevka, dovoljenega občini Kobiljaglava za zgradbo dveh kapnic v Kobiljaglavi in Tupelčah v znesku 2640 kron.

Vsprejelo se je na znanje poročilo, ki se tiče podpore 4000 K občini Červinjan za asanacijska dela.

Obnovila se je podpora 4300 K, dovoljena l. 1910 občini Avče za zgradbo vodovoda.

Obnovila se je deželna podpora 1500 K občini Kojško za zgradbo kapnice v Gonjačah.

Obnovila se je podpora 3000 K za zgradbo vodovoda v Kozarščah.

Podaljšala se podpora za ostali znesek 2000 K od dovoljenih 10.000 K za zgradbo napajališča v Sežani.

Obnovila se je podpora za zgradbo ceste Renče-Temnica-Zagraje v znesku 1500 K. Prošnja za podelitev večje podpore, ki je postala potrebna vsled po novem načrtu naraslih potroškov, se je odstopila tehničnemu odseku.

Odobrila se je podpora 900 K občini Romans za obrambne naprave v selu »Arzillars«.

Podaljšal se je drugi obrok kredita 2000 K v znesku 1000 K za zgradbo kapnice v Št. Tomažu v županiji Štjak.

Obnovila se je podpora za izčiščenje gorenjega toka Mondine v znesku 2500 K.

Podaljšal se je deželni prispevek za zgradbo dveh pelagrozarijev in sicer 20.000 iz deželnega in 20.000 K iz ubožnega zaloga.

Obnovil se je prispevek za zgradbo ceste Dobrovo - Št. Ferjan v znesku 38.000 K.

Obnovil se je deželni prispevek 2750 K za zajezitev Tera pri Paparijanu.

Obnovil se je deželni prispevek za uravnavo Mortezone v znesku 4400 K.

Tihotapec.

Tihotapec je naslov novi ljudski igri, ki jo je vprizorila Sl. Kr. S. Zveza v nedeljo v dvorani hotela »Central«. Igra je prirejena po znani Jurčičevi povesti istega imena. France, Štibrnikov sin, zajde med tihotapec in jim pomaga prenašati tobak s Hrvaškega čez mejo. Financi in birači so mu večkrat za petami in on jih sovraži iz dna duše. Posebno pa graničarja Peča, ki hodi za njegovo sestro Reziko. Oče njegov se huduje, jezi in prosi, a vse ne pomaga nič. Sin postaja vedno strastnejši, posebno še potem, ko pobije Peča do smrti. Financi ga slednjič vlove, a on uide in pride srečno domov. Še en-

krat bi rad spal doma, še enkrat prosil očeta odpuščanja, a v tem hipu pridejo »ibljatari« in njegova zadnja ura je odbila. France pade zadet od financerske kroglice. — Dramatizator je povest spravil v pet dejanj. Ni sicer lahka reč dramatizirati snovi, ki je zamišljena kot povest. A nekateri si stvar sami otežkočijo. Saj ni treba, da ima igra ravno pet dejanj, ni treba, da so ravno iste besede, isti prizori. Če to gre, prav, če ne, pa se lahko uredi stvar tudi drugače. V tej igri bi si želel manj pobijanja na odru. Če že mora biti, naj se to odtegne očem gledalcev, ker večno streljanje in morenje ni estetično. Tu n. pr. sta v III. dejanju kar dva na tleh. Ali bi ne bilo bolje, da France pobije Peča nekoliko tam v gozdu za zidanico? V

podrobnosti se nočemo spuščati. Igralo se je v celoti dobro in nekatere scene so bile res živahne. N. pr. pretep v II. dejanju, ki se je igralo skoro najboljšo. Želeti je le, da bi se te igralske moči ohranile in nadaljevale svojo začeto nalogo. Ker govorimo že o gledališču, bi rad omenil še par misli. Ali bi ne šlo to, da bi vstanovili v Gorici nekaj stalnih ljudski oder? Moči je dovolj, treba je sedaj še nekaj šolanja, nekaj vaje in mi bi imeli v Gorici vsaj vsako nedeljo lahko eno predstavo. Gospodje in dame, ki bi se zato nekoliko potrudili in resno oprijeli te misli, bi bili gotovo obilo poplačani od strani občinstva, katero je naravnost hvaležno za vsako predstavo, ki se priredi. Toliko hvaležnih poslušalcev, kot je bilo v ne-

deljo — in kakor jih je sploh navadno — je pač vzroka dovolj, da se nekaj stori v tem oziru. Občinstvo je tu, hvaležno občinstvo, ki pride celo iz okolice k predstavam, tedaj naj store merodajni krogi tudi svojo dolžnost in naj poskrbe nekoliko več in stalnega v tem oziru. Oder bi moral biti popravljen in urejen po novih zahtevah, dvorana odgovarja dovolj našim razmeram, torej je le vprašanje časa in dobre volje, da si vstanovimo stalno gledališče, kakor je v Ljubljani »Ljudski oder«. Igralcem in merodajnim faktorjem bodi ta misel toplo priporočena; naprej po tej poti, v prid in razvedrilo našega ljudstva.

Glede povišanja tega prispevka za 3300 K se je ta predlog odstopil tehn. odseku. Poročilo o podelitvi podpore županstvu v Biljah za napravo vodnjakov v Biljah in Orehovljah ter poziv na vlado, da se izvedejo ta dela pod nadzorstvom melioracijskega urada, se je odstopilo tehn. odseku.

Poročilo o podelitvi podpore županstvu v Štanjelu za napravo kapnice na Sejmišču se je odstopilo tehničnemu odseku.

Poročilo, ki se tiče podelitve 25% prispevka občini Škocijan za popravo ceste ob Makorini v najvišjem znesku 875 K, se je odstopilo tehn. odseku.

Poročilo o prezidavi cerkvice Device Marije na Polju pri Bovcu ter prošnja za podelitev tozadevne primerne podpore se je odstopila tehn. odseku.

Poročilo o zvišanju deželnega prispevka za obrežno cesto Trst-Tržič od 80.000 na 200.000 K ter o nameravanem izplačilu 3685 K za napravo načrtov se je odstopilo teh. in fin. odseku.

Obnovila se je podpora županstvu Kojško za zgradbo štirih občinskih kapnic v vaseh Kojško, Šmartno, Vedrijan in Vipolže v znesku 6000 K kot druga polovica deželnega prispevka.

Odobril se je sklep deželnega odbora, ki se tiče prevzeta bolniških stroškov povzročeni pri umobolnih Viktoriji Kragelj na breme deželnega zaloga.

Poročilo o dovoljenju danemu lovski zvezi, da sme okrasiti društveni prapor z deželnim grbom, se je vzelo na znanje.

Odobril se je sklep dež. odbora o nakazu prispevka 1500 K pogorelcem v Logu, ter se je prošnja za nadaljno podporo odstopila peticijskemu odseku.

Odobril se je sklep deželnega odbora, s katerim je bilo dovoljenih 6000 K kot prispevek k stroškom za napravo načrtov za uravnavo Vipave, k stroškom, ki so znašali 12.000 K.

Odobril se je odborov sklep, ki se tiče kritja troška za napravo Ledrinih uravnanih načrtov ter izplačila 500 K v to svrhu.

Odobril se je odborov sklep, ki se tiče podpore, dovoljene povodom plime v Gradežu 16., 17. in 18. novembra meseca 1910 v znesku 10.000 K za napravo valoloma in pomoč prizadetim.

Poročilo o podaljšanju odgojninskega prispevka za Josipa Rudež v znesku 200 K se je odstopilo šolskemu odseku.

Deželnemu odboru se je naložilo, da stori potrebno, da pristopi zavarovalno društvo v Mar. Celju kot podružnica k deželni zavarovalnici gov. živine.

Konečno se je potrdil deželnoobdorski sklep glede zvišanja deželnega prispevka za pogozdovanje Krasa od 8000 na 10.000 K.

Nato je bila seja zaključena in prihodnja napovedana na ponedeljek ob 4. uri popoldne.

Politični pregled.

Nuncij Bavona umrl.

Papežev nuncij na Dunaju msgr. Bavona je v soboto po polnoči umrl.

Dalmatinske železnice.

Ogerska vlada se je v četrtek stalno odločila za to, da vzdrži pogodbo glede gradnje dalmatinskih železnic. Gradbeni troški so določeni na 104 milijone kron. Tekom enega tedna se utegne definitivno sestaviti besedilo dotične pogodbe in jo podpisati.

Demisija hrvaškega bana.

Cesar je sprejel demisijo hrvaškega bana Tomašića in imenoval za novega hrvaškega bana sekcijskega načelnika Edvarda Cuvaja, ki je v soboto prisegel v Schönbrunn.

Hrupna obstrukcija v gališkem dežel. zboru.

V soboto je po več dnevih imel gališki deželni zbor zopet sejo, ki je pa bila

onemogočena, ker so maloruski poslanci nadaljevali hrupno obstrukcijo. Imeli so s seboj cel stroj z zvončki, ki jih je gnala elektrika. Če je hotel kdo govoriti, so začeli trobentati, zvoniti, kričati, itd., tako da ni bilo mogoče razumeti nobene besede. Zato so se vršila popoldan pogajanja med Poljaki in Malorusi, a so ostala brezuspešna.

Državnozborske volitve na Nemškem.

Včeraj so se končale na Nemškem ožje volitve. — Sedaj je izvoljenih 364 poslancev »Reichstag-a«. Razmerje med strankami je sledeče: nemški konservativci 41, vladna stranka 12, gosposka zveza 10, stranka nemških reformistov 3, brezbarvni (»divji«) konservativci 2, Poljaki 16, centrum 91, Welfi 5, bavarska kmečka zveza 3, narodni liberalci 37, kmečka zveza 1, bavarski liberalci 1, napredna stranka 35, socialisti 90, Alzačani 5, Lotaringijci 2, Danec 1.

Konservativci so pridobili 9 in zgubili 18 mandatov; vladna stranka pridobila 3, izgubila 14; gosposka zveza pridobila 3, zgubila 10; bavarska kmečka zveza pridobila 3; centrum pridobil 5, zgubil 14; Poljaki pridobili 1; narodni liberalci pridobili 19, zgubili 29; ljudski naprednjaki pridobili 13, izgubili 18; socialisti pridobili 59, zgubili 9; Welfi pridobili 5, zgubili 1; Alzačani pridobili 2, zgubili 2; Lotaringijci zgubili 1; divjaki so pridobil 2, zgubili 5. Iz tega je razvidno, da so imeli najboljše vspehe socialisti, katerih število se je pomnožilo za 50, kar je jako pomenljivo.

Nov italijanski armadni zbor ob avstrijski meji.

»Avanti« poroča, da misli vojni minister najodločneje, ustanoviti ob avstrijski meji nov, to je trinajsti armadni zbor, ki bi imel svoj sedež v Trevisu ali Padovi in vzdržuje to vest kljub demantiju vladne rimske »Tribune«.

Italija se oborožuje ob meji.

Za tripolitsko akcijo je poslala Italija v Tripolis in obrežna mesta 115.000 mož. Oslabila je s tem skoro vse vojne kore razun veronskega. Da pokaže svoje nezaupanje nasproti Avstriji, je tega skrivaj še ojačila na pritisk generalnega štaba. Iz Milana in Piemonta je došlo v Verono, Piacenzo in Mantovo tekom zadnjih dveh mesecev neštevilno municije, strojnih pušk in topov. Seveda vse tajnim potom v zabojih in ponoči. Da se je poslalo iz nekaterih obmejnih mest (Benetke, Cremona) vojake v Tripolis, je le pesek v oči, ker so te tako oslabiljene polke pozneje hitro ojačili.

Italija si prilašča avstrijsko ozemlje.

Švicarski listi poročajo velezanimivo dejstvo, da je italijanska vojna uprava pred nekaj časom uvedla v italijanskih vojaških šolah novo knjigo za zemljepisni pouk. V tej knjigi in sicer na strani 280. stoji dobesedno sledeče.

Zedinjeni Italiji spadajo po internacionalnem principu tudi dežele Južna Tirolska, Istra in Dalmacija, ki pa se nahajajo še pod tujim gospostvom in pod tujo upravo.

Vojna med Turčijo in Črnogoro?

»Neues Wiener Journal« poroča iz Carigrada: V vladnih krogih se vedno bolj računa z možnostjo vojne s Črnogoro. Turčija noče čuti o tem, da bi sodelovala na delu za ureditev meje, zato pa pošilja proti črnogorski meji vedno nova ojačenja. Mejtem skuša, da bi pridobila na svojo stran Albance. Te dni je bilo iz Carigrada poslanih v Albanijo več tisoč denarja za šolske namene in ceste.

Kralj Nikolaj, ki je mislil da na pomlad obiše petrogradski in dunajski dvor, je svoje potovanje odložil.

Italijansko - turška vojska.

Kakor se zdi, je zavladal po Tripolitaniji popoln mir. Nič ni poročil o kakih bitkah.

Domače in razne vesti.

Smrtna kosa. Na Dol. Otlici je danes zjutraj umrla g.a Ivana Bratina, v 50. letu svoje starosti. Pokojnica je bila mati g. dr. Jankota Bratina, uradnika tukajšnje licealne knjižnice. Bolehala je že nekaj časa, a upanje je bilo, da vendarle ozdravi. Pokojnici svetila večna luč! Žalujočim ostalim, posebno pa še g. dr. Jankotu naše najsrčneje sožalje!

Umrla je v Sovodnjah danes zjutraj občespoštovana Marija Češčut v 50. letu svoje dobe, soproga Sebastijana Češčut našega somišljenika. Mir njeni duši. Ostalim: Naše sožalje!

Umrla je v Volčah na Goriškem soproga ga. Antonija Hvala. — Umrl je v Povirju Gorenjah znani gozdni čuvaj Anton Štok.

V Naklem, kjer županuje znani Albin Štrekelj je bila zadnje soboto občinska seja, v kateri je prišla na dnevni red tudi prošnja slov. Alojzijevišča za podporo. In čujte, kaj se je zgodilo? Vstal je liberalni učitelj Bolé in predlagal, da se prošnja odkloni, ker — čitatelj strmi! — ta zavod vzgojuje otroke v protiliberalnem duhu. Protiliberalno ali katoliško bo eno in isto, torej vemo, kake argumente je rabil ta dični učitelj. Gosp. župan je seveda predlog toplo zagovarjal in prošnja je bila odbita. Dobro, da vemo, se bomo vedeli ravnati!

Slovenski liberalci za katoliško vero. »Slov.« od sobote piše: »Slovenski Narod« vrisa veselja nad vestjo, ki so jo goriški laški krščanski socialci včeraj v svet raztrobili, da se je namreč ba je goriški kneznadškof izrazil proti politiki S. L. S. v goriškem deželnem zboru. Za »Narodom« pride gotovo tudi »Edinost«, ki bo to dejstvo najmanj v tridesetih člankih komentirala. Tako bomo vsaj za en mesec preskrbljeni z izrodki liberalnih žurnalistov. Mi se v meritum te zadeve ne spuščamo, ker smo že včeraj svoje povedali in nismo tako neumni, da bi se vsedli na laži in intrigantska zavijanja goriške laške krščansko-socialne stranke, ki se bo v tem pogledu kruto blamirala. Hinaščino »Slovenskega Naroda« pa je treba pibiti. Ta list namreč piše: »Nenadoma se je pridružil naprednim slovenskim ljudem, ki se z vso energijo borijo proti politični demoralizaciji slovenskega klerikalizma, mož, ki stoji na eni najvišjih stopinj cerkvene hjerarhije ter z energično roko razkril gnilobo tega političnega organizma, ki je na našem telesu kakor goba, ki razjeda zdravi les. Spričevalo goriškega prelata je naravnost dokument. S. L. S. in nje voditelji se ne igrajo samo z najvalitnejšimi narodnimi interesi, njihova jezuitska politika se celo ne ustraši zločinov na principih, ki jih klerikalni program proglašajo za največje in absolutno nedotakljive svetinje države in naroda. Za ceno strankarskih interesov prodajajo naši klerikalci z isto brezskrbnostjo in brezvestnostjo narodne kakor verske svetinje, zvežejo se ravnatoko z nemškim sovražnikom, kakor z verskim belcebubom. Quos ego! pravi dr. Sedej. Najvzame železno metlo in jo zavijti v avgijevev hlevu. Če smo kdaj kakega nadškofa podpirali, dr. Sedej bomo gotovo! — Liberalci so v skrbi za verske svetinje ljudstva, ki so jih vedno z nogami teptali in nanje pljuvali! Stranka, koje zastopnik je še nedavno glasoval v parlamentu za razporoko, se le brezmejno smeši, če pretaka krokodilske solze za sveto vero in katoliško cerkev. Stranka, koje delo posebno na Goriškem obstoja le v najgrši demoralizaciji ljudstva, nima pravice se zavijati v plašč krščanstva. Kakor hitro so liberalci brali od laških krščanskih socialcev skovano vest, so videli svoje srčne želje uresničene, in upajo, da se goriška S. L. S. razcepi, da bi potem zopet zavladali nad goriško deželo in po njej

trosili svoje brezverstvo in mladino kužili po nalogu S. M. Pa ne bo nič iz tega. Za zavezništvo slovenskih liberalcev se bo vsak katoliški škof lepo zahvalil. Bugatto in Gabršček, ta dva prisilna zaveznika, se bosta hudo opekla. S. L. S. je močna in edina in bo tudi alianco teh dveh elementov premagala. Ves laško krščanskosocialni in slovensko-liberalni šunder se bo kmalu izkazal kot puhel nič.

»Tukaj ukažemo mi; v deželnem zboru bodete ukazali Vi«, tako je rekel France Kocjančič, predsednik volilne komisije na dan volitve v slovensko veleposestvo dr. Gregorčiču, ko je leta protestiral proti nepravilnemu postopanju volilne komisije. Sedaj so se uresničile Kocjančičeve besede: »V deželnem zboru bodete ukazali Vi«. Tudi če bi bili res postavno izvoljeni liberalni poslanci iz veleposestva, bi jih naši poslanci v deželnem zboru lahko postavili ven iz zbornice po Kocjančičevem receptu. Če je volilna komisija, na kateri je predsedoval Kocjančič, zagrešila nepostavnosti, zakaj bi jih ne smel tudi deželni zbor. Sicer se to ne bo zgodilo, a zabeležiti smo hoteli to, kam bi prišli ako bi se ravnalo po Kocjančičevem receptu.

Goriški mestni svet je skrupal nov mestni statut za Gorico ter ga je že izročil deželnemu odboru s prošnjo, naj ta monstrum pošlje na višje mesto innaj izposluje tudi sankcijo novega občinskega volilnega reda za Gorico.

Zdi se, da sedanji goriški mestni očetje ne poznajo državnega osnovnega občinskega zakona z dne 5. marca 1862! Člen XXII. tega zakona določa: Premembe in dopolnitve mestnih statutov so pridržane deželnim zborom. Torej nov statut mora priti pred deželni zbor. Goriški mestni svet ima samo to pravico, da sestavi načrt novega statuta in volilnega reda. O tem načrtu pa sklepa definitivno deželni zbor, ki načrt lahko sprejme, spremeni ali odkloni.

Na vsak način bi bilo umestno, da bi se načrt mestnega statuta, ki ga je mestni svet napravil, objavil v listih, da potem lahko o njem vsakdo svoje mnenje izrazi in eventualno premembe priporoča.

Več obrazov kakor rimski bog Janus ima gotovo dr. Fajdutti. Ko se gre za slovenske glasove v zapadnih Brdih je mož poln ljubezni do slovenskih kmetov, do slovenskih kolonov in marsikaka obljuba priroma takrat iz njegovih ust. Kadar jo mahne v Furlanijo, je seveda hud Italijan in takrat nastopa prav ostro proti Slovencem in njih težnjam. Spominjamo se pri tej priliki, kaj je pisala »Eco« o njegovem »delovanju« proti slov. učiteljišču. 13. sept. 1909 ima list veselo vest, da je g. Fajdutti šel osebnostno — personalmente — protestirat proti premeščenju slov. učiteljišča v Gorico. Ali je g. doktor to povedal v Brdih svojim volilcem? In v isti številki je prav živahno poročilo o zborovanju v občinski zbornici, kjer so Lahji protestirali v istem smislu. Kako se to vjema? Na Dunaju je seveda g. Fajdutti velik katolik in patrijot, kakor je to povdaril dr. Bugatto v svojem govoru dne 14. XII. 1908, češ »la popolazione italiana è totalmente cattolica e patriottica«, a ta katolicizem vendar ni nobenemu teh gospodov branil, da se ne bi bili zvezali v deželnem zboru s slov. liberalci t. j. storili so to, radi česar sedaj napadajo S. L. S. in mečejo polena na dr. Gregorčiča. Zakaj bi bilo enemu isto dovoljeno, drugemu ne? Zakaj niso šli sebe zatožiti? Hic Rhodus. — In sedaj hočejo voditelji italj. kršč. socialcev iz vsega napraviti celo versko afero, razbegati in razcepiti hočejo naše vrste. »Slovenec« od 19. I. 12. povdarja čisto prav, da je to gola politična zveza, ki nima drugega namena kot onemogočiti delavnost dežel. zbora. Kako morejo gotovi ljudje iskati tukaj kake druge motive, nam je nerazumljivo; sicer pa kaže to, da dotičniki nimajo jasnih pojmov o

nalogah in namenih političnih organizacij. —

»Edinost« od 21. t. m. se je zopet bridko urezala. Poroča že zopet o goriškem deželnem zboru in o znanem govoru vladnega zastopnika. O Gregorčiču pravi, da je drl z glavo v zid, kar mu je bajé celo sam dež. glavar odsve-toval. Dalje piše, da je dr. Gregorčič hotel dokazati nepravilnosti pri volitvah. Ne le hotel, draga »Edinost«, ampak temeljito jih je tudi dokazal z argumenti v rokah, ki so vsake-mu mislečemu človeku dovolj jasni, le žurnalistem pri »Edinosti« ne gredo v glavo. Ti še vedno trkajo raje z glavo v — zid, tako da se že občuti ta del telesa nekoliko — mehkejši. Če komu jasni argumenti ne pomagajo, pač ni naša krivda. Naj gleda sam. Dalje pravi »Edinost«, da je: »Simptomatično tudi dejstvo, da je vladni zastopnik govoril v smeri proti galeriji (seveda pa ne na ta naslov), da je tako nekako ignoriral zbornico.« Ta je lepa! Vladni zastopnik naj bi ignoriral od cesarja sklicano zbornico, ki postavno in zakonito deluje? »Edinost«, kaj delaš? Kam te pripelje tvoja objestnost? Menimo, da tudi gos. vladni zastopnik ne bo ravno razveseljen, če bo čital, »da je nekako ignoriral zbornico«. Lepo uslugo si naredila g. vlad. zastopniku, »Edinost«, in če ni še nikdar, bo sedaj pač vskliknil: Bog varuje me pred prijatelji, pred so-vražniki se bom že sam.

Izvirna »Edinost«. V letošnjem letu je tržaška »Edinost« silno napredovala. Po vsem svetu ima svoje poročevalce in iz vseh delov sveta prinaša izvirne brzojavke. Če se zgodi kje v Alpah ali v Tatrah kaka nesreča, je njen poročevalc takoj na licu mesta in Spezialberichterstatter za »Interessantes Blatt« še le dolgo potem prisopiha za njim. Tako visoko se do zdaj še ni povspel noben slovenski list. Škoda, da zmanjšuje veliko vrednost teh izvernih poročil okolnost, da jih čitamo navadno, dan poprej v nemških in laških listih. No, ali to je malenkost!

Nova stranka na Goriškem. — V »Edinosti« čitamo, da je zmagala v Tomaju pri obč. volitvah narodno-gospodarska stranka z Gregorinim Vranom na čelu. Tako smo za eno stranko bogatejši. Zdaj imamo na Goriškem sledeče stranke: S. L. S., soc. demokracijo, liberalce z Gabrščekom, umirajočo nar. delavsko organizacijo s Knafličem, agrarno z dr. Frankotom, stranko čistih veleposesnikov z višjim svetnikom Rutarjem, nadstrankarsko stranko z dr. Gregorinom in s Petrom Kriškim ter Vranovo narodno-gospodarsko stranko. Glasilo teh strank je — razen S. L. S. in soc. demokracije — rodoljubna »Edinost«.

Izvrstno! Tako je prav! — Dobili smo zi okolice: Zadnja »Gorica« je šla pri nas iz roke v roko. Vse je hotelo čitati poročilo o četrtkovi seji deželnega zbora, v kateri je bral dr. Gregorčič zaslužene levite vladnemu zastopniku. Vse je zadovoljno kimalo, da je dobila nepremišljena netaknost pošteno lekcijo. Ali je mislil g. vladni zastopnik, da se tudi v deželni zbornici giblje v vzduhu tržaškega gregorinstva?! Slabo zado-sti, da vladni zastopnik s svojimi koketnimi pogledi na občinstvo hoče umalovaževati poslance, zastopnike ljudstva, ki jim je izkazalo svoje največje spošto-vanje. V deželni zbornici ni kraj, da bi g. vladni zastopnik ulival hladila na politične rane svojega osebnega prijatelja Gregorina.

Gosp. dr. Gregorčiču pa smo iz srca hvaležni za moški in odločni nastop. To je pot, katero naj naši poslanci vedno hodijo!

Amerikanado imenuje »L' Eco« »Sočino« poročilo o tistem kamenjskem umoru, katerega je tudi g. prvi državni pravdnik Jeglič brezuspešno dal zasledovati na Ajdovskem.

Praznik »Svečnica«, ki se praznuje dne 2. februarja bi po zadnji odredbi

sv. stolice v Rimu odpadel po vsem katoliškem svetu. Nekateri škofje pa žeje, naj bi se »Svečnica« praznovala, kakor druga leta. Tudi naš prevzvišeni knez nadškof se je s tako prošnjo obrnil do sv. Očeta. Tozadevni odgovor ni še došel iz Rima. Pričakuje se ga dan na dan. Seveda se bo to ljudstvu sporočilo.

Za narodni muzej so darovali: G. Josip Balič, učitelj Vrh Sv. Mihaela, 20. dar 1.) Ta mali katekismus Gorica 1. 1800., 2.) Stanič, Gefühle einiger Taubstummen, 3.) Stanič, Gebeth und Gesangbüchlein Gorica 1. 1840., 4.) Zlati vek, Ljubljana 1. 1863, 5.) Marušičev, Ūmni gospodar 1. 1863/65, 6.) La chiesa di Spalato, 7.) Cegnar, Valenstajn, 8.) Tedeschi, del decadimento dell' Istra. — Gospod Leopold Boltar dijak v Gorici, 7 raznih novcev. — Gospod Jug Milan dijak v Gorici, 1 bakren novc. — Gospod Ivan Trebše, učitelj Trnovo, 1 tolar M. T. iz l. 1780, 2 srebrna in 2 bakrena novca. — Gospa Jožefa Kravos Ajdovščina, 1 sliko na steklu (zadnja večerja). Gospod Cempre Ivan Gorica, 4 knjige: 1.) Carl Jul. Webers Democrito 1. 1838. 2.) Gellert, Moralische Vorlesungen 1. 1772. 3.) Zoll-und Staats-Monopols-Ordnung 1. 1835. 4.) Le Natih Paris 1. 1853. — Gospod Ant. Boltar Paljevo, 2 knjigi: Fr. Veriti: Katoliški nauk za otroke 1. 1836., 2.) Skerbinz: Pridige (3 zvezki) 1813. — Gosp. Jernej Kopač tovarnar v Gorici, 1 novc. — Gospod Peter Gruden, trgovec v Gorici 1 novc. — Gospod dr. Dereani v Gorici 1 novc. — Gospod Emil Lestan pismonoša v Gorici 1 novc. — Gospod dr. Janko Bratina v Gorici, 1 čepico (črnogorsko ročno delo), 1 čedro z Gorenjskega (domače delo).

Odbor.

V dobrodelne namene za Gorico je položila pri avstrijski kreditni banki baronica Ada pl. Löhneisen 200.000 K. Način in izvršitev dobrodelnega namena je poverila dobrodelnica svojemu zdravniku, g. dr. Alojziju Pontoni.

Izpred sodišča. Tukajšnje okrožno kot kazensko sodišče je obsodilo 59letnega Alojzija Boti iz Vidma, ki je kakor smo svoječasno poročali, ukradel na živinskem trgu minoli mesec Justini Makuc iz Gorenje Vrtojbe znesek 215 K, na tri mesce težke ječe ter na izgon po prestani kazni.

Deželna zveza za promet tujcev v Gorici vabi na občni zbor, ki se boče vršil dne 1. svečana t. l. ob 3. uri pop. v hotelu »Südbahn« s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika in blagajnika. 2. Poročilo o premembi zveznih pravil. 3. Volitev osrednjega odbora in računskih preglednikov. 4. Slučajnosti. Odbor.

Novi občinski volilni red pride baje še v tem zasedanju deželnega zbora na dnevni red.

Veselica, ki se je vršila minulo nedeljo v Solkanu se prihodnjo nedeljo ponovi ob istem času in v istem prostoru. Nedeljska veselica se je izvrstno obnesla.

Razpisani štipendiji. Razpisanih je več štipendijev za umetnike. Prošnje je vložiti do 1. febr. t. l. pri c. kr. namestništvu. V ozir se vzamejo, izvzemši dijake, le samostojni umetniki.

Pri občinskih volitvah na Gočah nad Vipavo je na vsej črti zmagala S. L. S. Vsi vipavski liberalni agitatorji so bili na nogah, da bi zmagali na Gočah, toda naši somišljeniki so stali trdni. Vsa čast jim!

Potres. Precej močan potres so čutili včeraj okolo 9. ure predpoludne v Gradcu. Bilo je več sunkov, ki so trajali do tri sekunde. V enem stanovanju se je gibala peč, v več stanovanjih pa so se premikale na zid obešene stvari. Ta potres so čutili tudi na vseh železniških postajah južne železnice med Bruck-om in Gradcem. Na južnem Štajerskem ni bilo čutiti potresa.

Za 14.000 kron ničvrednih tiskovin naročenih. V Dalmaciji je napravila veliko senzacijo pred sedmimi meseci izvršena naročba uradnih tiskovin. Akoravno se je vedelo, da z novim letom italijanski uradni formulari ne bodo več v rabi, se je od strani deželne finančne oblasti naročilo pri neki italijanski tiskarni tiskovin z samo italijanskim besedilom v vrednosti 14.000 kron, ki bi zadoščale za 15 let. Ker se pa te tiskovine od novega leta ne morejo več uporabljati, tako veliko naročilo ni bilo potrebno. Dalmatinsko namestništvo je uvedlo preiskavo zaradi zlorabe državnih denarjev v strankarske namene.

Knjižnica za redarje na Dunaju. — Bivši minister za notranje zadeve grof Wickenburg je še kot minister podaril 10.000 K, da se ustanovi na Dunaju za redarje knjižnica. Dne 20. t. m. je pričela knjižnica, ki ima 5000 knjig, poslova-ti.

Nuncij Bavona je bil po mnenju liberalnih listov eden najhujših intrigan-tov, kar jih je rodila človeška mati. Njegov posel ni bila diplomacija, ampak intrigiranje proti Italiji. Želel si je baje vojske med Italijo in Avstrijo; v tej vojski naj bi Avstrija razbila zedinjeno Italijo in papež bi prišel tako do svoje države. Zato je kakor pišejo liberalni gosposde — tudi »Slov. Narod« je med njimi — pokojni Bavona hotel najprej strmoglaviti Aerenthala, da bi prišel za njim kak drugi, bojevit minister zunanjih zadev. Da so te vesti le velik nesmisel in otrobi, je pokazala »Reichs-post« od sobote, kjer je temeljito pobila te prazne liberalne marnje.

Slap Peričnika zmrznen. Poroča se, da je slap Peričnik popolnoma zmrznen. Ledene galerije so zlasti ob solnčnih žarkih krasne. Pot do Peričnika je suha, ker ni v dolini nič snega, zato se pričakuje, da si pridejo tujci ogledat ta zimski kras Gorenjske.

Roparji v železniškem vlaku. — Iz Linca poročajo, da so v tržaškem brzo-vlaku skušali trije zlikovci oropati nekega potnika, ki pa se jih je ubranil, da mu niso mogli storiti ničesar. Ker je klical na pomoč, so zlikovci pri postaji Geisbach-Wartberg skočili iz vozečega vlaka in skušali uteči. Vlak so takoj ustavili, in sprevodnikom se je posrečilo ujeti vse tri zlikovce, ki so jih potem izročili orožnikom. Pri roparjih so našli nabite revolverje in drugo orožje ter kloroform.

Na Turški železnici je pri postaji Bela (Vellach) poskušal neki neznanec oropati neko damo, ki se je vozila sama v posebnem voznem oddelku. Dama pa je začela klicati na pomoč. Ko so prihiteli drugi potniki, je napadalec skočil iz voznega vlaka in pobegnil, ne da bi mu bili mogli priti na sled.

Zemljevid za vojaške zrakoplovce izdeluje vojaški zemljepisni urad na Dunaju. Cerkveni zvoniki, tovarne in druge take točke, ki morejo zrakoplavcu služiti v orijentacijo, so bolj očitno znamenovane, istotako so razvidna mesta, ki so za spuščanje pripravna, kakor tudi mesta, ki so za spuščanje nevarna, na primer vinogradi, kamnolomi i. dr. Prvi list zemljevida je že gotov.

Droblinice.

Pariški občinski svet namerava letos obiskati vsa velika slovanska mesta: Prago, Varšavo, Petrograd, Moskvo, Belgrad, Sofijo in Trnovo, da s tem dokumentira svoje prijateljstvo do Slovanov.

Električno pečenje kruha. V severni Ameriki obstoje v več mestih že dlje časa električne pekarnice. Tako speče ena takih pekarn v Milwaukee na dan tisoč hlebov kruha. Stroški za električni tok znašajo mesečno samo 420 K. Mestna elektrarna na Dunaju je tamošnji zadrugi pekov ponudila, da članom

zadruge brezplačno električne peči na razpolago, in da bo cena električnega toka tako računala, da se izdelki prav nič ne podraže. Tudi v Nemčiji uvajajo v pekarnice elektriko. Povzročila je to monakovska razstava leta 1910. Električno pečenje kruha ima jako mnogo ugodnosti. Pred vsem je velika čistota, nadalje se prihrani mnogo časa. Pecivo je jako okusno. Saj in dima ni, kar je velika dobrota za pekovne sosede.

Zakonski načrt,

zadevajoč varstvo planin in povzdigo planšarstva za Goriško - Gradiščansko.

V III. seji letošnjega zasedanja je predložil deželni odbor deželnemu zboru v potrditev ta-le zakonski načrt:

§ 1.

Planine, ki obstajajo za časa, ko stopi ta zakon v veljavo, se ne smejo odtegniti svojemu značaju in namenu.

To velja tudi za planine, ki so se, izpopolnjuje zakonske predpise, na novo ustanovile še le po uveljavljenju tega zakona.

Prepovedano je predelati planinska zemljišča ali del njih v drugo obdelavno vrsto, kakor je tudi prepovedano, početi ali opuščati na planini kaj takega, kar bi nasprotovalo racionalnemu kmetijskemu gospodarstvu in kar bi bilo za bodoči obstoj planine nevarno ali bi ga onemogočilo.

§ 2.

Izjemoma more namestništvo dovoliti posestniku planine, da odtegne za vedno planine planšarskemu značaju, kakor tudi da predela planinski svet ali njega posamezne dele v druge obdelavne vrste, to pa le v nujnih slučajih, ali če to zahtevajo interesi javnega gospodarstva.

§ 3.

Za vse občinske in vkupne planine (zadružne, sosedske i. d. planine in pašnike) mora sestaviti lastnik gospodarski načrt (planinski red) in oskrbovalni statut, ki ju mora predložiti okrajnemu političnemu oblastvu v potrditev.

Če lastnik ne zadosti tej dolžnosti v primernem roku, da napravi okrajna politična oblast gospodarski načrt in oskrbovati statut uradoma.

§ 4.

Ne samo za v § 3. omenjene, ampak tudi za planine, ki so last posameznih zasebnikov in ki se na njih izvrše s podporo iz javnih zalogov izboljšave v svrhu, da se obvarujejo planinska tla ali, da se povzdigne planšarstvo, se mora sestaviti gospodarski načrt, ki ga odobri politično oblastvo.

Za slučaj, da lastnik ne zadosti svoji dolžnosti, t. j. da ne sestavi v primernem roku gospodarskega načrta, ga da napraviti okrajno politično oblastvo uradoma.

§ 5.

Gospodarski načrt mora obsegati ves dopusten pašni užitek, ki se dožene na podlagi poizvedovanj o trajnem dohodku, nadalje podrobne predpise o obsegu, kraju in o načinu uživanja. Pri občinskih in vkupnih planinah je navesti užitke posameznih upravičencev v razmerju z dopustnim skupnim užitkom. Nadalje je sprejeti v gospodarski načrt posebno določila o oskrbovanju planinskega gozda, o dopustnosti ločitve planinskega sveta, kakor tudi vsvrhoteke o dopustnosti pašne v gozdu, o prevajanju sena in gnoja, o potrebnih ukrepih v svrhu varstva in ohranitve planinskega sveta, kakor tudi v svrhu takega oskrbovanja planine, ki je za gospodarstvo najkoristnejše.

§ 6.

Oskrbovalni statut občinskih in vkupnih planin mora obsegati podrobna določila o ustanovitvi in pravicah oskr-

bništva, o pravicah in dolžnostih uživalcev, o dopustnosti morebitnega zakupe planine, kakor tudi o morebitni ureditvi prednostnih pravic; končno mora obsegati določilo, da je statut za vse pravne naslednike obvezen in da se smeta gospodarski načrt in statut premeniti le z odobritvijo pristojne oblasti.

Podrobna določila o vsebini gospodarskih načrtov in statutov se izdajo ukazoma.

§ 7.

Gospodarske načrte občinskih in vknupnih planin, kakor tudi oskrbovalne statute je pregledati uradoma vsakih 19 let.

Sicer so pa podvržene vse spremembe gospodarskih načrtov in statutov, kakor tudi dopolnitve le-teh odobritvi pristojnega oblastva. Čim postanejo spremembe in dopolnitve pravomočne, jih pridene oblast gorenjim listinam kot dodatke.

§ 8.

Ako se niso sklenili posebni dogovori za časa izvršitve izboljšav na planinah, ki so se izvedle z denarno podporo iz javnih zalogov, morajo lastniki ohraniti te izboljšave v vsej dobi, ki se je v to določila ob podelitvi podpore z ozirom na nje iznos in na pomen dotičnih naprav. Ako se zakrivi zanemarjanje, ima okrajno politično oblastvo pravico izdati potrebne ukaze, da se zagotovi vzdrževanje in ako se ne izpolnijo ti ukazi, ali vsaj ne do cela, ukreniti, da se potrebna dela izvrše na račun zamudnikov.

Ako izvrši dela okrajno politično oblastvo, se iztirjajo zaostali zneski, in ako se gre za agrarske združbe, pa med deležnike porazdeljeni deleži potom politične izvršbe.

Zaostali zneski teže na dotični planini kot realno breme in imajo prednost pred hipotekarnimi tirjatvami neposredno za državnimi davki in davščinami; ako pa se drže pašnika zadržne obveznosti v zmislu § 23. državnega zakona z dne 30. maja 1869., drž. zak. št. 93., neposredno za temi.

§ 9.

Da bosta stanje in obrat vseh planin v deželi razvidna, se mora voditi pri vsaki okrajni politični oblasti za planine dotičnega okraja planinska knjiga. Za vpisovanje v to knjigo je merodajen splošen značaj dotične zemljiščne skupine, ki jo kvalificira kot planino. Ukazoma se določi, kako se mora planinska knjiga urediti, kakor tudi, kako se ima postopati pri njenem osnovanju in njeni razvidnosti.

Vpis v planinsko knjigo je zaznamovati tudi v zemljiški knjigi.

§ 10.

Za izvrševanje tega zakona se ustanovi za vsak političen okraj planinski odbor, kot tehnični svetovadni organ politične okrajne oblasti, in se ta organ sestavi iz izvedencev dotičnega upravnega okraja. Kot tehnični svetovadni organ deželnega političnega oblastva posluje planinski svet; vanj se pokličejo zastopniki deželnega odbora, deželnega političnega oblastva in pristojnih skupščin.

Planinski svet, kakor tudi planinski odbor morata dajati strokovna mnenja in statistične podatke, ki se od njih zahtevajo in sta upravičena staviti v zadevah, ki so podvržene določilom tega zakona, predloge pri onem političnem oblastvu, ki sta mu prideljena.

Oblasti so dolžne zaslišati planinski odbor, oziroma planinski svet, predno izdajo odločno na podlagi tega zakona.

Planinski svet mora zlasti presojeti prošnje za podpore iz javnih zalogov v svrhu izboljšanja planin, dalje dajati mnenje o došlih načrtih in staviti predloge o iznosu podpor, ki se naj dovole. Podrobna določila, ki se nanašajo na sestavo in področje planinskega sveta in odbora, se izdajo ukazoma.

§ 11.

Okrajna politična oblastva nadzorujejo izvrševanje gospodarskih načrtov in statutov, kakor tudi vzdrževanje s pomočjo javnih sredstev izvršenih izboljševalnih naprav (§ 8.). V tanamense ta oblastva poslužujejo za neposredno nadzorstvo planinskega nadzornika in okrajnih gozdarskih tehnikov kot strokovnih organov.

Okrajna politična oblast more na predlog teh nadzornih organov ali planinskega odbora, zaslišavši lastnike, zavkazati, da se izvršijo potrebna izboljšanja kakor tudi odstranijo pomankljivosti v stanju in oskrbovanju v §§ 3. in 4. navedenih planin, v kolikor se te izboljšave nanašajo na ohranitev sveta in na naprave, ki so obratovanju planine neobhodno potrebne.

Glede izvršitve izdanih določil se uporabijo določila § 8.

§ 12.

Okrajna politična oblast kaznuje prestopke tega zakona in na njega podlagi izdanih oblastvenih določil z denarno kaznijo od 2 do 1000 K.

V vsakem kazenskem razsodilu, ki se ž njim prisodi denarna kazen od najmanj 10 kron, se mora določiti istočasno tudi zaporna kazen, ki stopi v slučaju neiztirjivosti na mesto prve; pri tem se prisodi za denarno kazen od 10 do 20 kron, 1 dan zapora, pri višjih denarnih kaznih se pa za vsakih 20 K 1 dan. Vendar ne sme zaporna kazen presežati dobe šestih tednov.

Denarne kazni se stepajo v planinski zalog, ki se ustanovi za planšarske namene, in ki ga upravlja deželni odbor.

§ 13.

Prizadeti se lahko pritožijo proti odredbam in razsodilom okrajne politične oblasti. Enako je planinski odbor upravičen vložiti priziv proti odločbam — kazenska razsodila so izvzeta — okrajne politične oblasti.

O pritožbah proti kazenskim razsodilom odloča končno veljavno deželna politična oblast.

Rok pritožbe proti kazenskim razsodilom znaša 14 dni, v vseh drugih slučajih 4 tedne.

§ 14.

Ta zakon izvršujejo za časa, ko je v veljavi zakon z dne o delitvi skupnih zemljišč in o tozadevnih užitnin in oskrbovalnih pravicah, agrarne oblasti, in sicer namesto okrajnih političnih oblasti krajevni komisar in namesto namestništva deželna komisija za agrarne operacije.

§ 15.

Določila, ki so potrebna za izvršitev tega zakona, izdaja ukazoma deželna politična oblast sporazumno z deželnim odborom.

§ 16.

Ta zakon zadobi veljavo z dnem, ko se razglasi.

Pozor tamburaška in pevska društva!

Naročajte za prireditve vaših zabav na novo izšle šaljive igrokaze, šaljive skladbe s spremljanjem tamburic in glasovirja ter nove tamburaške partiture Stahuljaka, Hruze, Farkasa, Machača itd. pri prvi izdelovalnici tamburic I. Stjepušin. Sisek.

Jakob Miklus
mizar in lesni trgovec
v Podgori
na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 33 od 3—12 metrov dolge in 3/3 od 3—12 colov debele.

Loterijske številke.

20. januarja.

| | | | | | |
|------------------|----|----|----|----|----|
| Dunaj | 90 | 82 | 85 | 51 | 34 |
| Gradec | 70 | 8 | 49 | 15 | 68 |

Konji

težki, za prevažanje tovorov, prodasta se 2 para z vozom in celo opremo ali brez take.

Kje, pové upravništvo tega lista.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

JOSIP BONANNI

naslednik T. Slabanja

srebrar in zlatar v Gorici ulica Morelli 12

odlikovan z zlato svetinjo

se priporoča vsem čč. cerkvenim oskrbništvom za vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje se tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena. Cenike gratis franko na dom.



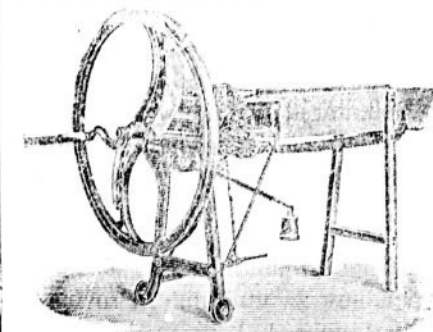
Kupujte!

le pri tvrdki

Kupujte!

Kerševani & Čuk

GORICA — Stolni trg šte. 9 — (Plazza Duomo)



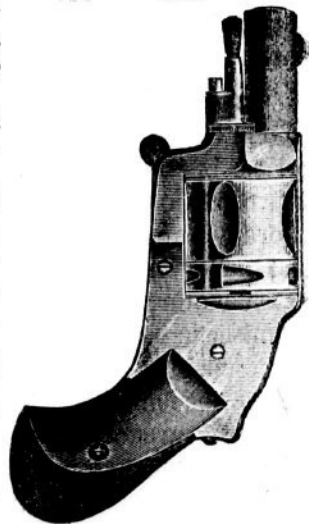
ker ta vam nudi le najboljše in najceneje šivalne stroje, dvokolesa, puške, samokrese, »Gramofonov« in plošče, vsakovrstno kmetijsko orodje, slamoreznice, stiskalnice, drozgalnice (stroje za — mastenje grozdje) orala, brane itd., itd. — „Original Victoria“ šivalni stroji so pripravi za umetno vezanje in krpanje, imajo lahki tek, šivajo naprej in nazaj. Original Victoria šivalni so napravljeni z dvema gasovama za hitri in počasni tek, so po 20 letni rabi še vedno brezšumni. Z „Original Victoria“ stroji se napravi v eni minuti od 2000 do 3000 ubodov (štihov). Za „Originalni Victoria“ šivalne stroje jamčimo 10 let.

Trvdka **KERŠEVANI & ČUK**,

opazarja cenj. kolesarje, da ima kolesa raznih tovarn, kakor Puch, Styria, Waffner, Dürkopp ter domače izdelke.

Vsak kolesar, kateri kupi pri tvrdki Kerševani & Čuk dvokolo, dobi solidno in pošteno postrežbo in si je objednem tudi prihranil najmanje K 30, ker tvrdka ne vračuna provizije zastopnikov ali posredovalcev. Vsled tega je pri tvrdki **Kerševani in Čuk** po ceni blago.

vrodka **KERŠEVANI & ČUK** daje tudi na mesečne obroke. Ceniki se razpošiljajo zastonj in franko.



Nova trgovina z železnilno

Pinter & Lenard

Velika zaloga železa, cementsa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalke, klosete, peči, štedilnike in vsi v to stroko spadajoči predmeti. Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.

Cenjenemu občinstvu se toplo priporočava

Pinter & Lenard.

ALTENA

je

najboljša znamka

„dvokoles“

francoskega sistema.